

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6323200075
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6323200075.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Danice Kočičkovej ako členiek senátu, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti J.; K., nar. XX. mája XXXX a O., nar. XX. júla XXXX, bytom ako otec, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti otca: K. J., nar. XX. decembra XXXX, trvale bytom X. mája XXXX/XX, D., toho času W. XX, N. N. a matky: Bc. K. J. N., nar. XX. mája XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, D., zast. JUDr. Stanislavom Rešutíkom, advokátom so sídlom AK M.R.Štefánika 29/36, Brezno, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č.k. 9P/4/2023-21 zo dňa 26. januára 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolanie o d m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Brezno (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením č.k. 9P/4/2023-21 zo dňa 26. januára 2023 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ alebo „napadnuté uznesenie“) rozhodol nasledovne:

Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie..:

I. Maloleté deti K. J., nar. XX.X.XXXX a O. J., nar. XX.X.XXXX sa odovzdávajú do osobnej starostlivosti otca K. J. nar. XX.XX.XXXX.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že otec maloletých detí sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal zverenia maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnil v podstate tým, že po rozpade partnerského vzťahu s matkou maloletých detí odišiel s nimi bývať z miesta trvalého bydliska na N. N. k svojej starej matke. Bolo tak z dôvodu, že matka maloletých detí ho spolu s maloletými deťmi z domu trikrát vyhodila; napriek návratu do spoločnej domácnosti matka nebola ochotná a v jej psychickom rozporení ani schopná sa na niečom dohodnúť. Poukázal na ochorenie, ktorým matka maloletých detí trpí a uviedol, že na liečení si matka našla nového partnera. Komunikácia s matkou je ťažká, pri stretnutí je nervózna, kričí a nadáva priamo pred deťmi. Liečbu opakovane zanedbáva, nedokáže reálne kontrolovať svoje správanie, čím ohrozuje maloleté deti. Nedokáže reálne identifikovať potreby maloletých detí, zanedbáva ich hygienu, nedbá na prípravu dcéry na vyučovanie a vystavuje maloleté deti svojim agresívnym správaním stresu a napätia, čo má negatívny vplyv na ich vývin a prežívanie.

1.2 Okresný súd rozhodujúc o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aplikoval ustanovenie § 2 ods.1, ods.2, § 360 ods.1, § 367 ods.1, ods.3, ods.4, ods.5 zákona č.161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“); ustanovenia § 324 ods.1, ods.2, ods.3, § 325 ods.1, § 328 ods.1, § 329 ods.1, ods.2 zákona č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“); zároveň aplikoval

ustanovenia Dohovoru o právach dieťaťa. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo sociálneho zisťovania, zistil, že na Okresnom súde Brezno je pod sp.zn. 9P/127/2022 vedené konanie o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva.

1.3 Súd prvej inštancie poukázal na účel a charakter inštitútu neodkladného opatrenia a vzhľadom na zistené skutočnosti dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je daný. Mal preukázané, že maloleté deti majú v domácnosti otca vytvorené priaznivé materiálne podmienky pre život a všestranný rozvoj, u otca sa cítia bezpečne. Otec plne zvláda starostlivosť o maloleté deti, je schopný zabezpečiť materiálny chod domácnosti, reagovať na potreby detí. K matke maloletých detí sa správa s rešpektom a maloletým deťom umožňuje kontakt s ňou. Naproti tomu však maloleté deti majú obavy zo správania matky. Jej správanie je nevyspytateľné; lieči sa na bipolárnu poruchu, nie je zrejmé, či dodržiava liečebný režim. Matka v rámci sociálneho zisťovania uviedla, že rešpektuje názor maloletej K., že chce ostať v starostlivosti otca a deklarovala snahu situáciu napraviť. Maloleté deti však v dôsledku napätia spôsobeného neprimeraným správaním matky deklarujú bližší vzťah k otcovi. Vzhľadom k uvedenému, k priaznivým materiálnym a nemateriálnym podmienkam pre primeraný fyzický a psychický vývoj maloletých detí u otca, na potrebu budovania pozitívnych citových väzieb medzi oboma rodičmi a deťmi okresný súd uzavrel, že v súčasnosti je v záujme oboch maloletých detí, aby boli neodkladným opatrením odovzdané do osobnej starostlivosti otca.

1.4 Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, podala prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie matka maloletých detí, v ktorom navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil ako nedôvodné, resp. aby ho zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla. Uplatnila odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods.1 písm.c), d), f) a h) C.s.p. ako aj podľa ustanovenia § 62 ods.1 C.m.p..

2.1 V konkrétnostiach odvolateľka tvrdila, že z návrhu a ani z napadnutého rozhodnutia nevyplýva trvanie, a teda dočasnosť neodkladného opatrenia. Otec maloletých detí zároveň neosvedčil danosť a dôvodnosť ním tvrdeného nároku a návrh obsahuje iba jeho subjektívne tvrdenia, žiadne listiny preukazujúce tvrdenia otca k návrhu priložené neboli. Matka maloletých detí poprela, že by zanedbávala svoju liečbu a že by mali mať maloleté deti zanedbanú hygienu. Podstatným pre matku je, že vie a chce maloletým deťom poskytovať riadnu starostlivosť, zabezpečiť im stály domov vrátane uspokojovania ich potrieb; pri nariadení neodkladného opatrenia neboli produkované žiadne dôkazy, ktoré by matku diskvalifikovali pri výkone ich rodičovských práv a v starostlivosti o maloleté deti. Matka maloletých detí sa napokon vyjadrila, že súd mohol rozhodnúť o zverení maloletých detí do striedavej starostlivosti, čím by bola zachovaná parita záujmu maloletých detí k právu oboch rodičov pri vykonávaní starostlivosti o maloleté deti.

3. Okresný súd odvolanie otcovi maloletých detí nedoručoval, vzhľadom na skutočnosť, že mal za to, že odvolanie je podané oneskorene.

4. Okresný súd vec predložil odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní dňa 22. februára 2023.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal včasnosť odvolanie matky maloletých detí, predloženého na rozhodnutie o odvolaní, ako jednu z procesných podmienok odvolacieho konania.

5.1 Podľa § 362 ods. 1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“), odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

5.2 Podľa § 386 písm. a) C.s.p., odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

6. Odvolací súd z predloženého spisu zistil, že súd prvej inštancie neodkladné opatrenie nariadil uznesením zo dňa 26.1.2023; na uznesení je vyznačená vykonateľnosť dňom 26.1.2023. Uznesenie bolo doručované otcovi maloletých detí, matke maloletých detí a opatrovníkovi.

6.1 Podľa elektronických doručení bola zásielka s napadnutým uznesením doručená otcovi maloletých detí dňa 27.1.2023 (o 11:53hod.); opatrovníkovi dňa 27.1.2023. Matke maloletých detí bola zásielka s neodkladným opatrením doručená dňa 2.2.2023

6.2 Odvolanie na čl. 35 spisu je opatrené pečiatkou okresného súdu - došlo dňa 20.2.2023. Podľa potvrdenia o odoslaní podania (čl.44 spisu) bolo odvolanie matky prijaté na odoslanie dňa 18.2.2023 o 22:13 a podľa doručky (čl.46 spisu) bolo odvolanie matky doručené okresnému súdu dňa 18.2.2023 o 22:14:30 hod.

7. Podľa ustanovenia § 362 ods.1 C.s.p. lehota na podanie odvolania je 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje správne poučenie o 15 dňovej lehote na podanie odvolania. Do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty (§ 121 ods.2 C.s.p.). Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 121 ods.4 C.s.p.). Posudzujúc včasnosť podania odvolania podľa ustanovení Civilného sporového poriadku odvolací súd konštatuje, že lehota na podanie odvolania začala matke maloletých detí plynúť 3.2.2023 (deň nasledujúci po doručení napadnutého uznesenia), koniec lehoty na podanie odvolania pripadol na piatok 17.2.2023; nešlo o deň pracovného pokoja.

7.1 Z vyššie uvedeného a citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku vyplýva, že pokiaľ matka maloletých detí podala odvolanie dňa 18.2.2023, podala ho oneskorene, po márnom uplynutí lehoty na podanie odvolania.

8. Matka maloletých detí síce v podanom odvolaní uviedla, že podáva odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č.k. 9P/4/2013-21 zo dňa 26.1.2023, ktoré jej bolo doručené dňa 3.2.2023; uvedené je v rozpore s obsahom spisu, podľa ktorého napadnuté uznesenie jej bolo doručené už 2.2.2023. V tomto smere nie je ani podstatné, že dňa 15.2.2023 malo byť podpísané splnomocnenie na zastupovanie a odvolanie, podľa na ňom uvedenom dátume, spísané dňa 17.2.2023; zaručená konverzia uvedeného dokumentu bola vykonaná dňa 17.2.2023. Podstatné je, že samotné podanie (odvolanie) bolo realizované oneskorene.

9. V zmysle vyššie uvedeného nemal odvolací súd inú možnosť, ako odvolanie matky maloletých detí postupom podľa ustanovenia § 386 písm.a) C.s.p. odmietnuť ako oneskorene podané. Z uvedeného dôvodu sa jej vecnou argumentáciou v podanom odvolaní nezaoberal.

10. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania odvolací súd rovnako aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p. a nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal žiadnemu z účastníkov. V konečnom dôsledku z obsahu spisu vyplýva, že otcovi maloletých detí trovy odvolacieho konania nevznikli.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného

alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).